Technische vraag

Zaaknr.: 78975/ 2025

Technische vraag aan: Ruimte/ Planvorming en ontwerp

Onderwerp: Zonneladder

In de commissie Ruimte, Economie en Financiën heeft het CDA betoogt dat er op dit moment zonne-energiesystemen uitgeschakeld worden als de opbrengst te hoog wordt, ofwel een er een negatieve energie index is. Dit gebeurt op grote schaal bij zon op dak installaties, in het bijzonder grootschalige zon op dak installaties. In onze RES-afspraken hebben wij afgesproken de zonneladder te gebruiken. Dit wil zeggen dat er eerst zon op dak komt liggen, dan incourante gronden en stroken zoals bermen en dergelijke, en daarna pas landbouwgrond. In deze laatste is ook nog verschil gemaakt tussen eerst de minder vruchtbare gronden en daarna de vruchtbare gronden.

Als CDA weten we dat als we de RES-opgave willen halen de zonneladder naast elkaar gebruikt moet worden. Echter hebben wij nog wel de volgende vragen.

Vraag:

1. Wat is de juridische status van een zonneladder.
2. Als de zonneladder een juridische status heeft betekent dit dan ook, dat als er een negatieve energie index is, eerst de zon op landbouwgronden uitgeschakeld gaan worden alvorens de zon op dak wordt uitgeschakeld (In beantwoording van de wethouder gaf hij aan dat de omvormer de installatie uitschakelt. Dit is mogelijk zo bij kleine particulieren installaties, maar bij grote zon op dak installaties worden deze uitgeschakeld met een zogeheten piekmeter, geïnstalleerd door Enexis).

Ondertekening:

Datum indiening	:	23-9-2025
Fractie	:	CDA
Naam indiener	:	Jürgen Minten
iBabs ID nr.	:	202

Antwoord op technische vraag

Antwoord door: Ruimte/ Planvorming en ontwerp
Datum: 23-9-2025

Vraag 1:
Wat is de juridische status van de zonneladder?

Antwoord:
De zonneladder is geen wettelijk vastgelegd instrument, maar een beleidsinstrument dat in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is geïntroduceerd als afwegingskader voor de ruimtelijke inpassing van zonne-energie. Het instrument is in veel Regionale Energiestrategieën (RES'en) overgenomen. Juridisch is de zonneladder dus beleidsmatig bindend via RES-afspraken en eventueel doorwerking in gemeentelijke omgevingsvisies of provinciale verordeningen, maar er is geen directe wettelijke plicht zoals bij bijvoorbeeld Europese richtlijnen.

Vraag 2:
Als de zonneladder een juridische status heeft betekent dit dan ook, dat als er een negatieve energie index is, eerst de zon op landbouwgronden uitgeschakeld gaan worden alvorens de zon op dak wordt uitgeschakeld (In beantwoording van de wethouder gaf hij aan dat de omvormer de installatie uitschakelt. Dit is mogelijk zo bij kleine particulieren installaties, maar bij grote zon op dak installaties worden deze uitgeschakeld met een zogeheten piekmeter, geïnstalleerd door Enexis).

Antwoord:
Dat is niet het geval. Het afschakelen van zonne-energiesystemen bij netcongestie gebeurt niet op basis van de zonneladder, maar via de afspraken tussen netbeheerders en producenten. De zonneladder bepaalt de voorkeursvolgorde voor de ruimtelijke inpassing van zonne-energieprojecten, maar heeft geen rol bij de operationele afschakeling van installaties. In de praktijk schakelt de omvormer of een meet- en regelinstallatie (zoals een piekmeter van Enexis) de productie uit, afhankelijk van de technische situatie en de contractafspraken met de netbeheerder. Overigens worden bij het zonnepark batterijen geplaatst, ook om piekbelasting te voorkomen. Er bestaat dus geen juridische koppeling tussen de zonneladder en de volgorde van afschakeling bij netproblemen.